REDACȚIUNEA.
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și la următórele Birouri de anunciuri:
In Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppeliks Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colonă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare ḍi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 104. Brașov, Miercurĭ 10 (23) Maiŭ. 1900.

Concertul dualistic.

In scurt timp delegațiunile vor termina lucrarea lor, milionele pretinse de guvernul comun pentru completarea înarmărilor vor fi votate, ér sarcina va rĕmâné în spinarea contribuabililor monarchiei, cărora li s'a spus dinainte sĕ fiă fericițĭ, că pe anul viitor n'au fost încărcațĭ c'o sarcină îndoit și întreit mai mare, dér sĕ fiă tot-odată pregătițĭ, că de ce au scăpat acuma, nu vor scăpa în anii viitorĭ.

După sesiunea delegațiunilor se vor continua érășĭ miseriile parlamentare și estra-parlamentare dualistice. Certele interióre ce se încuibă tot mai tare nu numai în Austria, dér și în partea de dincóce a monarchiei, unde ies la suprafață de ocamdată numai certele confesionale, luptele între clase și economice, ér în adêncime fierbe cu atât mai periculos nemulțumirea națională.

Cei din partea austriacă au sperat, că în pausa parlamentară, ce a adus'o cu sine sesiunea delegațiunilor, le va succede a îndemna pe Cehĭ sĕ înceteze cu obstrucțiunea. Misiunea de a-i mulcomi au luat'o asupră-șĭ partidele din drépta. Sâmbătă clubul polon a ținut ședință, în care președintele sĕu și al comitetului esecutiv al dreptei, Jaworski, a dat sémă despre resultatul tractărilor cu Cehii tinerĭ, urmate la Viena și la Budapesta. Declarările lui Jaworski au fost însĕ fórte pesimiste. La început, ḍise el, a sperat că i-va succede de a aplana divergențele pe cale pacînică, acuma însĕ trebue sĕ renunțe la acésta speranță. Cu tóte acestea va folosi tot timpul până la întrunirea parlamentului pentru a relua tractările cu Cehii tinerĭ.

Așa se presentă lucrurile în partea austriacă. Cum stau însĕ în partea ungară a monarchiei? Aicĭ se înăspresc tot mai mult divergențele în sînul grupurilor partidei liberale și în genere între partidele maghiare.

Mult sânge rĕu a produs între așa ḍișii vechĭ liberalĭ cestiunea incompatibilității, care mai ales de când cu casul lui Ugron a făcut atâta svon. Organul lui Banffy e plin de amărăciune, fiind că vede în acésta campaniă de incompatibilitate e intențiune ascunsă. După părerea acestei foi incompatibilitatea e numai un pretext, ca sĕ fiă scóse din cameră acele elemente, pe care le-a întrodus liberalismul.

Nicĭ revisuirea legii actuale, nicĭ înăsprirea aplicării ei, cu abatere dela obiceiul de până acuma, n'are, după amintita fóiă, nicĭ o îndreptățire, ci ar da pe față numai tendința de a asigura prerogativele legislatorice ale proprietarilor de pământ și a discualifica celelalte cariere pentru esercitarea mandatului de deputat.

Părerea acésta și-o baséză pe afirmarea, că pressa liberală servesce acum mai mult interesul opoziției, decât al propriului partid și că grofii, carĭ sub Banffy au luat posițiă în contra incompatibilității, acuma tac înfundațĭ.

De un timp încóce se fac mereu arătărĭ de incompatibilitate contra deputaților, așa că încurênd îndreptățirea legislatorică a tuturor va fi trasă la îndoială. In lista celei mai nouĕ arătărĭ găsim între 14 dificultațĭ și pe vestitul fost secretar de stat Berzeviczy Albert, ca director al unei mine de cărbunĭ și a unei fabrice ce lucréză pentru stat; pe președintele partidei liberale br. Podmaniczky, ca director a douĕ societățĭ de asigurare; pe contele Teodor Andrassy, ca arendator a 43 de mii de jughere dela stat, ca teritoriu de vênat; pe Max Falk, ca membru în direcțiunea unei societățĭ tipografice, care lucréză pentru stat ș. a.

Nu de géba a fost dér sprijinul, ce s'a dat guvernelor de către aceștĭ corifei. Unul după altul s'au căpĕtuit și au primit favorurĭ. De ce n'ar puté sĕ fiă ei dér apțĭ de a fi legislatorĭ, când au urmat după vechia ḍicală: cine 'mparte, parte 'șĭ face?

Ș'apoi sĕ nu aibă cuvênt cei dela organul lui Banffy sĕ fiă indignațĭ, ei, carĭ și au luat acuma titulatura de „șoviniștĭ maghiarĭ de partida regală.“

Dér am relevat aicĭ numai unul din momentele, ce agită aḍĭ spiritele în dietă. Despre nemulțămirea, ce domnesce înafară de dietă nu mai trebue sĕ vorbim. Pentru-ca acésta sĕ crésca ḍilnic îngrijesc deajuns atât legislatorii, cât și guvernul.

Din delegațiunĭ.

Subcomisiunea pentru marină a *delegațiunei ungare* a desbătut erĭ budgetul marinei de rĕsboiŭ. O discusiune mai însemnată a fost la cestiunea construirii de nouĕ corăbii de rĕsboiŭ. In budgetul pentru 1901 admiralul *Spann* cere un credit de 1,*200,000 coróne* ca prima rată pentru construirea corabiei „Laudon“, care va costa cu totul 16,500.000 coróne. Creditul cerut îl motivéză br. Spann cu aceea, că vechia fregată „Laudon“ nu mai este acomodată pentru operațiunĭ rĕsboinice.

Raportorul conte *Teleki* Geza a recomandat spre primire creditul cerut și a ḍis, că este o datoriă patriotică a delegațiunei sĕ priméscă și voteze budgetul.

Contele *Toroczkay* accentuéză, că patriotismul nu constă în a-se vota tot ce doresce guvernul comun. In asemĕnare cu puterea economică a țĕrii, problemele marinei de rĕsboiŭ au trecut cu mult peste mĕsură.

Unii și alții au ridicat plângerĭ, că tinerii maghiarĭ sunt persecutațĭ la marină etc.

In rĕspunsul sĕu, br. *Spann* a motivat și el creditul cerut și a ḍis la fine, că pentru acum nu va spori contingentul marinei, afară décă nu se va ivi necesitate inevitabilă.

După desbaterea specială creditul s'a votat și s'a esprimat încredere față cu conducerea resortului marinei de rĕsboiŭ.

*

Tot erĭ a ținut ședință și *delegațiunea austriacă*, luându-se spre desbatere preliminarul de budget pentru Bosnia și Herțegovina. Din partea Cehilor a vorbit delegatul *Slama*, care a criticat aspru politica ministrului de finanțe Kallay. S'a trecut apoi la desbaterea budgetului estra-ordinar pentru armată.

Din Bucovina.

(Douĕ adunărĭ. — Confiscarea „Deșteptării“. — Semnele „împăcării“?)

„*Deșteptarea*“ din Cernăuțĭ, ce am primit aḍĭ, publică în frunte un articul, în care între altele arată, că Lunĭ 14 Maiŭ n. s'a ținut în Cernăuțĭ *o adunare* de alegĕtorĭ, convocată nu de dirigența partidului, ci de singuraticii deputațĭ conservativĭ (împăcațĭ). „La adunarea acésta — ḍice numita fóiă — au fost învitate mai ales persóne, despre carĭ se scia înainte, că vor ḍice „amin“ la pacea încheiată de deputațĭ“.

In adunarea din 14 Maiŭ s'a cetit și „pactul“ încheiat cu guvernul, s'a votat o resoluțiune și dat „vot de încredere“ deputaților împăcațĭ. Tot-odată s'a hotărît înființarea unei foi române guvernamentale.

După informațiunile, ce le are „Deșteptarea“, cei trei deputațĭ românĭ, carĭ n'au subscris pactul (d-nii Dr. Țurcan, Dr. Flondor și Dr. Popovicĭ) n'au fost învitațĭ la adunare; ei au fost trecuțĭ cu vederea, prin urmare nu li-s'a dat posibilitatea de a-șĭ spune și ei cuvêntul, și de a arăta motivele, pentru carĭ n'au voit sĕ subscrie pactul.

Resoluțiunea, ce s'a luat în adunarea de Lunia trecută, este următórea:

„Un numĕr mare de bărbațĭ de încredere ai partidului român, întrunițĭ într'o adunare în 14 l. c. a deliberat asupra tratărilor de înțelegere, ce s'au făcut de către cluburile unite ale deputaților românĭ din camera din Viena și dieta țĕrii cu guvernul local.

„După nisce discuțiunĭ fórte temeinice asupra necesității și a folóselor pactului, s'a hotărît cu unanimitate de voturĭ, că pactul încheiat *sĕ fiă bine primit* corĕspundênd el intereselor poporului român.

„*Poporul însușĭ se ține însĕ de-ocamdată în expectativă, până ce nu se vor da fapte, carĭ sĕ probeze, că în înțelesul* stipulațiunilor făcute se va ținé cont despre îndreptățitele dorințe și aspirațiunĭ ale Românilor din Bucovina.

„Deputații pe de altă parte și-au reservat pe terenul obiectiv *deplina libertate a decisiunilor* despre ținuta lor în cameră și dietă“.

O a doua adunare s'a ținut Vinerĭ 18 Maiŭ tot în Cernăuțĭ, fiind cercetată aprópe esclusiv de elementele oportuniste.

*

Cum că br. Bourguignon nu se pórtă cu gândurĭ sincere și curate față de Românii bucovinenĭ, fiă ei împăcațĭ séu neîmpăcațĭ, apare și din faptul, că organele lui au confiscat ediția primă a „Deșteptării“ dela 20 Maiŭ, din simplul motiv, că a reprodus nisce vocĭ din foile de dincolo, în carĭ se desvĕlia adevĕrata situațiă a Românilor din Bucovina. Ba prin „Bukovinaer Post“ face aspre imputărĭ și ridică chiar acusa trădării contra numitei foi, pentru-că cutéză, rogu-te, sĕ retipăréscă sub titlul „Dela frațĭ la frațĭ“ tot ce se scrie în ḍiaristica română referitor la „împăcare“.

*

Tot „Deșteptarea“ ne arată un semn cât se póte de trist, cum înțelege guvernul provincial „împăcarea“ cu o parte din deputații românĭ. Ĕtă anume, ce cetim în numita fóiă:

„Semnele împăcării se arată acuma. In comuna Mihalcea s'a isgonit ḍilele acestea din partea consiliului (sfatului) școlar al țĕrii limba română din școlă. Inainte de câțĭ-va anĭ în numita comună era numai limba română. Dómna Pulcheria de Buchenthal, născută de Costin, a lăsat în testamentul făcut în 24 Octomvre 1869 suma anuală de 150 fl. (300 coróne) din moșia d-sale, anume pentru școlă și anume pentru *limba română* în școla din Mihalcea. La o sistemisara nouă a acelei școlĭ au întrodus însĕ domnii din consiliul școlar al țĕrii și limba rutênă pe lângă cea română. Presidentul țĕrii de pe atuncĭ, contele Goes, a dat poruncă sĕ se silésca părinții, ca sĕ-șĭ înscrie copiiĭ lor la limba rutênă, ceea-ce s'a și făcut. Cu multă rîvnă a lucrat la tréba acésta, pe lângă alții încă și părintele Zaharie Voronca, după cum o adeveresce și Sfinția Sa singur într'o scrisóre tipărită în N-rul 10 din „Gazeta Bucovinei“ dela 14 Februar 1894. Atuncĭ era vorba, că jumĕtate din copiiĭ îmblătorĭ la școla din Mihalcea învață limba rusésca. Astăḍĭ, după cincĭ anĭ, a pierit urma Românilor din Mihalcea. *Limba română e dată afară din școlă* și cea rusésca e singura limbă stăpânitóre. Aceste sunt ródele împăcării?? De ce nu și-au asigurat deputații satele și școlile române contra astor-fel de atacurĭ? Pentru cine va fi numit inspectorul școlar român, când nu vom mai avé școlĭ române?“

Ajutorul de stat în diecesa Gherlei.

— 21 Maiŭ 1900.

Domnule Redactor! Pe cât am aflat din numĕrul de Duminecă al stimatului D-Vóstrĕ ḍiar, până acum încă n'ațĭ primit nicĭ o informațiune despre modul, cum s'au distribuit faimósele ajutóre de stat în diecesa Gherlei.

Fiind-că, deși nu fac parte din cler, mi-a succes și mie a pune mâna pe o listă a „fericiților“, carĭ au fost împărtășițĭ cu ajutóre, îmĭ iau voiă a Vĕ comunica următórele informațiunĭ:

Nedreptatea și batjocura, ce s'a făcut în diecesa Gherlei cu împărțirea ajutórelor întrece și pe aceea, ce s'a făcut în archidiecesă. Aicĭ s'au distribuit cevașĭ peste 18,000 fl. Din acéstă sumă au fost împărtășițĭ — dintre mai bine de 510 preoțĭ ai diecesei, — numai 218 sub titlul: „*ajutorarea preoților* ***mai slab salarisațĭ.***“

Acesta a fost titlul, în faptă însĕ norma după care s'au împărțit ajutórele n'a fost nicĭ pe departe considerarea, care dintre preoțĭ e mai slab salarisat și care nu; cu atât mai puțin nu s'au avut în vedere meritele și vrednicia, ci banii se póte ḍice, că s'au folosit aprópe numai pentru premiarea celor lașĭ și nemernicĭ, carĭ prin lingușirĭ și umilirĭ scârbóse au sciut sĕ între în grația slujbașilor unguresci, închinând acestora chiar și interesele sfinte ale bisericei, școlelor și poporului de sub păstorirea lor.

S'au împărțit ajutóre de câte 500, 450, 300, 200, 100, 50, 40 și, în urmă, 28 fl. Ajutorul de 500 fl. l'a primit unul, *care din părințĭ de Jidovĭ botezațĭ s'a făcut*

preot, a benchetuit pe la alegerî, a lăudat pe Petöfi, şî-a schimbat numele din B. în P. etc. etc. şi acum este în proces cu poporenii sĕi. Ĕtă, pe cine au găsit vrednic organele guvernului sĕ-l distingă cu ajutorul cel mai mare!!

Dintre cei cu sutele, sunt unii, carî nu s'au distins prin alte „merite", decât că s'au arătat nepăsătorî faţă de şcóla lor confesională, *lucrând pe sub mână pentru ridicarea şcólei de stat* etc. Alţii din cei împărtăşiţî se află în *parochii bune*, sunt *ómenî bogaţî* şi *fără nicî un merit pentru biserică şi popor*, ba unii sunt fórte slabî, *până şi escesivî*.

Mulţî din cei mai de omenia, ómenî conscii de demnitatea lor şi cu caracter, zeloşî şi cu purtare bună, fiind-că n'au lins tălpile notarilor şi solgăbirăilor, deşi recomandaţî de Consistor ca vrednicî de-a fi ajutoraţî, n'au primit nimic. Sunt şi de aceia, carî de când s'a subtras aşa ḑisul ajutor împĕrătesc nu au primit nicî un crucer.

Recomandarea şi propunerea făcută de Consistor *nu s'a luat în sémă*; modalitatea împărţirei ajutórelor încă s'a dispus din partea stăpânirei aşa, că fiă-care preot împărtăşit a trebuit sĕ-şî capete darul danaic *prin postă* spre a-se dovedi, vedî Dómne, că nu s'a reţinut nicî un crucer. Preoţii, carî au primit „cinstea", *au fost avisaţî înainte prin diregĕtorii civilî, că la **propunerea lor** au sĕ primescă dela episcop suma asemnată.*

Demoralisare ne mai pomenită! Unii din îngâmfaţii, carî au fost ajutoraţî, îşî bat joc de toţî şi de tóte. Aşa, de esemplu, cel cu 500 fl. (Jidanul?) rîde în pumnî ḑicênd: *Am înşelat şi pe Românî şi pe Ungurî*; altul se miră, cum de i-s'au dat lui 300 fl., decă nu cum-va pentru meritul diavolic, că nu a făcut nimic pentru susţinerea şcólei confesionale etc. etc.

Sunt însĕ şi preoţî, pentru carî s'a potrivit darea ajutorului, însĕ aceştia sunt puţinî şi póte că şi ei s'au străcurat numai din „greşélă".

N'am aşteptat nicî-odată ajutor dela *duşman*, dér faţă de clerul nostru stăpânirea unguréscă nicî când nu şî-a arătat duşmănia într'un mod atât de barbar, cum şî-o arată prin acest miserabil mijloc de demoralisare.

Cronica externă.

Austro-Ungaria şi Serbia. Din incidentul întrevederii dela Berlin s'a ventilat mult în pressa europénă rolul, ce-i este reservat Austro-Ungariei în Balcanî. Pressa din Balcanî nu s'a ocupat până acum cu cestiunea acésta. Pentru prima-óră vorbesce acum organul oficios al guvernului sêrbesc „*Dnevni Liszt*", care scriind despre politica orientală a Austro-Ungariei, ḑice între altele:

„Germania vré tot-déuna perirea Austriei, când dela Bismarck încóce ea o împinge mereu spre Balcanî. Numai cât întreprinderea acésta a Austriei va întêmpina tot-déuna oposiţia Turciei, Serbiei şi Muntenegrului. Naţiunea sêrbéscă nu va permite nicî-odată, ca Austria sĕ-şî împlânte adênc piciorul în Peninsula-balcanică. In afacerea acésta greşesc fórte mult politicianii austriacî".

Alegerile municipale din Francia. Alaltăerî s'au îndeplinit în tótă Francia alegerile municipale fără nicî un incident. Republicanii au câştigat cu o mare victoriă. Ĕtă resultatele din cele 82 de departamente: 24.822 de municipalităţî sunt republicane, 8.519 monarchiste, 153 naţionaliste şi 438 îndoióse. Republicanii câştigară 1004 municipalităţî. Numĕrul voturilor obţinute de republicanî este de 4 milióne şi jumĕtate, voturile date monarchiştilor se urcă la 2 milióne, ér naţionaliştii au căpĕtat 170.000 de voturî.

Numĕroşî consilierî municipalî au adresat preşedintelui *Loubet* şi guvernului telegrame arătând devotamentul şi credinţa lor în politica de apĕrare republicană şi de progres democratic şi încrederea lor în minister, care va urma acéstă politică.

Turburările din Spania. Scim ce turburărî marî au fost sĕptĕmânile trecute în Spania din causa dărilor. Despre turburările din *Barcelona* se dau următórele amĕnunte:

„In capitala Catalauniei s'au petrecut scene înfiorătóre. Poporaţiunea întrégă aşa-ḑicênd, comercianţî, industriaşî, muncitorî, studenţî, au dat espresiune în tot chipul posibil urei lor contra guvernului. Stâlpii lămpilor de pe strade au fost rĕsturnaţî; şinele tramwaiului descopciate şi asupra guvernului şi autorităţilor s'au auḑit cele mai sĕlbatice înjurăturî. Când gendarmeria voì sĕ restabiléscă ordinea, poporul nu numai că a bombardat'o cu pietri, ci a descărcat asupra ei revolvere şi pistóle. S'a produs o grozavă luptă pe strade. Turburătorii au stricat pavagiul, au ridicat băncile şi tot felul de obiecte şi lucrurî numai ca sĕ pótă face baricade, după-care ascunḑêndu-se descărca arme asupra gendarmeriei şi miliţiei. Poporul puşca asupra miliţiei din tóte părţile, din case, de pe acoperişe şi din podurî. Abia cu mare greutate i-a succes miliţiei sĕ ocupe baricadele. Contra uneia din acestea, un locotenent a comandat asalt, dér când o ocupă un student l'a străpuns în spate c'un pumnal, aşa că locotenentul rănit mortal cădù".

Astfel de scene s'au întêmplat şi în alte oraşe ale Spaniei.

Sórtea Armenilor. Din Constantinopol se telegraféză, că ambasadorul rusesc a atras atenţiunea Pórtei asupra sorţii ticălóse a Armenilor din mai multe districte ale Anatolei şi din sandjacul Seert, unde numeroşî Armenî au trecut la islamism, pentru-ca sĕ scape de dările grele. Ambasadorul accentuéză tot-odată, că după raportele consulare, în mai multe comune armenescî Curḑii teroriséză pe Armenî în mĕsură aşa de mare, încât nenorocitele jertfe se pregătesc a emigra în Rusia.

SCIRILE ḐILEI.

— 9 (22) Maiŭ.

Fundaţiunea Universitară Carol I. Intru amintirea înfiinţărei „Fundaţiunei universitare Carol I" se va ţiné în preḑiua serbării naţionale de 10 Maiŭ, la óra 1 p. m., sub preşedinţa d-lui ministru al cultelor şi instrucţiunei publice, o şedinţă solemnă, în care se va ceti darea de sémă către augustul fundator despre mersul acestei instituţiunî pe esercițiul anului espirat. Toţî membrii Academiei Române şi decanii facultăţilor vor fi învitaţî la acésta şedinţă.

Peregrinarea la mormêntul lui Ioan Brătianu şi la Florica s'a făcut Dumineca trecută în modul obicînuit. Au luat parte un mare numĕr de membri ai partidului liberal şi de prin judeţe la acest perigrinagiu cu ocasiunea aniversării a noua dela mórtea marelui patriot. M. S. Regele a trimis prin adjutant al Sĕu Graţoschi, care l'a representat la procesiune, o corónă splendidă cu inscripţiunea: „Regele — lui Ioan Brătianu". La mormênt slujba religiósă a făcut'o P. S. S. Episcopul Dunării de jos încunjurat de mai mulţî preoţî. Aci au rostit discursurî d-nii P. S. Aurelian şi C. Sterea din Iaşî. In urmă clerul şi numĕrosul public s'a coborît pe cóstă, unde s'a pus pétra fundamentală a capelei comemorative. Aci a vorbit d l D. A. Sturdza şi a cetit actul comemorativ, care s'a pus în fundaţiune, după-ce a fost semnat de toţî cei presenţî.

Sandalele Kneipp condamnate la Bistriţă. „Bistritzer Ztg." spune, că procurorul orăşenesc (fişcalul) Dr. Carl Lang, care face de mult cura lui Kneipp, şî-a atras o dojană aspră din partea fişpanului de-acolo pentru-că la şedinţa comisiunii de scontrare, presidată de fişpan, a apărut în sandale-Kneipp cu piciórele góle. Dér nu numai atât, ci Dr. Lang printr'un ordin dat de primarul la cererea fişpanului a fost oprit de a-se mai presenta cu astfel de încălţăminte, ér în casul contrar a fost ameninţat cu procederea disciplinară. — Curiósă închipuire, că prin presentarea în sandale-Kneipp în oficiu s'ar detrage vaḑei fişpănescî. Se pare însĕ, că Dr. Lang, care fusese implicat şi în afacerea cu stégul orî cum s'ar presenta nu este bine vĕḑut de fişpanul cel atât de susceptibil din Bistriţă.

Bruma, ce căḑuse în ḑilele trecute, a pricinuit, după cum ni-se scrie, însemnate pagube, mai ales la vii şi póme, şi pe la Tirimia mare din părţile Têrgu-Mureşului.

Dar generos anonim. Societatea „Milcov" de sub preşedinţa d-lui B. P. Haşdeu, societate al cărei scop este sĕ ajute pe studenţii basarabenî, a primit un dar anonim de 20,000 de lei.

Congresul literar şi artistic internaţional se va ţiné în Paris de Lunî 3 (15) Iulie, până Sâmbătă 8 (21) Iulie. Şedinţa de inaugurare va fi presidată de ministrul instrucţiunei publice al Franciei. Acest congres al proprietăţii literare şi artistice va fi patronat de 18 marî societăţî literare şi artistice, printre carî sunt: Asociaţiunea literară şi artistică internaţională. Societatea autorilor şi compositorilor dramaticî. Societatea ómenilor de litere, Sindicatul presei periodice, Societatea compositorilor de musică, Asociaţiunea artiştilor pictorî, sculptorî, architecţî, gravorî şi desenatorî etc. In comitetul organisator vor figura: Sardou, Masseult, Bonguereau, J. Oppert, Marcel Prévost, J. Lesmina, Paul Ferrin, G. Ohnet, E. Pessard, etc. In timpul congresului şi după, vor fi: recepţiunî oficiale, representaţiunî teatrale, excursiunî etc. Scriitorii şi artiştii românî, carî ar dori sĕ ia parte la congres, se pot adresa dela óra 4 la 5 la cancelaria Atheneului, din Bucurescî, carî se însărcinéză de a-le înlesni admiterea şi a le da tóte desluşirile trebuincióse.

Despre răpirea din Galaţî se raportéză următórele amĕnunte mai nouĕ: D-l Victor Drăgan a trimis pe d-şóra Mihăilceanu, pe care a fost răpit'o, érăşî la familia sa. Se pare, că lupta ce s'a încins între d-l Drăgan şi d-ra Mihăilceanu a fost fórte seriósă, căcî eroul aventurei are numĕróse sgârieturî în faţă şi e silit a sta în casă. Birjarul Costea şi fraţii Baroiu, carî au dat concursul lor, au fost arestaţî. Aceştî complicî sĕ fi declarat, că d-şóra scia de douĕ sĕptĕmânî, că va fi furată. Parchetul a constatat însĕ, că d-şóra Mihăilceanu n'a adresat nicî-odată scrisorî d-lui Drăgan. E dovedit acum, că d-l Drăgan preda unui diacon cu numele Băişanu scrisorile pentru d-şóra Mihăilceanu. Diaconul le reţinea însĕ şi rĕspundea lui Drăgan în numele d-şórei. Băisanu era principalul vinovat. El a înşelat pe advocatul Drăgan, că d-şóra Mihăilceanu consimte la o asemenea răpire. Acum diaconul Băisanu s'a ascuns şi nu i-se mai póte da de urmă. Adv. Drăgan e pe picior liber. Instrucţiunea se continuă.

Logodnă. D-l *Alesandru A. Moldovan*, absolvent de teologiă (din Blaşiŭ), s'a logodit în 20 Maiŭ n. c. cu d-ra *Paulina Cheresteş*, fiica d-lui Ioan Cheresteş din V.-Sântióna.

Nou ḑiar. Numĕrul ḑiarelor cotidiane din Bucurescî érăşî s'a înmulţit cu unul. Ḑilele acestea a apărut „*Patriotul*", a cărui redactor-şef este d-l Const. C. Bacalbaşa.

Ţarul se va duce în August, ca sĕ asiste la marile manevre ale trupelor rusescî. In Septemvre şi Octomvre el se va duce la vênătóre în Polonia; după vênătórea curţii regale, el se va duce la Livadia. In ĕst an părechia imperială rusă nu se va duce la Darmstadt. Eventuala visită a Ţarului la Paris ar trebui sĕ-o facă în Iunie séu Iulie; nu s'a luat până acum nicî o hotărîre.

Mĕsurî pentru pungaşii dela esposiţiă. Inainte de deschiderea esposiţiei, parlamentul frances a stabilit un nou tarif pentru pungaşî. Fiind-că era de prevĕḑut, că de odată cu lumea cea mare se vor aduna la Paris şi mulţî pungaşî, s'a hotărît a se da pentru aceştia drept medaliă dela esposiţiă câte 10 anî temniţă, în cas décă pe cale judecătoréscă s'ar constata, că au mai fost pedepsit pentru pungăşit. De cumva n'au mai fost pedepsiţî şi acum se pedepsesc pentru prima óră, primesc numai cincî anî. Sĕptĕmâna trecută a fost prins „domnul" John Vartier, ca primul pungaş dela esposiţie. L'a ajuns năpasta tocmai când se afla cu mâna în buzunarul altuia. Fiind-că n'a mai fost pedepsit, va primi numai cincî anî temniţă.

Bóla de ochî a Reginei Victoria. Din Londra se anunţă, că bóla de ochî de care pătimesce de mult regina Angliei, s'a agravat în mĕsură aşa de mare, încât medicii au declarat, că e incurabilă. Ochilarii vineţî-închişî, ce-i póртă regina de mult timp, nu-i mai folosesc nimic. Regina trebue sĕ se reţină dela orî-ce lucru, care cere vr'o opintire, şi de aceea nicî scrisorile, nicî telegramele, nu le citesce însaşî, ci prin alţii. Reginei i-s'a interḑis a mai scrie ceva, afară de iscălirea numelui.

Pianino. Un escelent pianino, fórte puţin usat şi ca şi nou, se vinde din causă de strămutare. Strada castelului 26, etagiul I.

Pentru masa studenţilor românî din Braşov au mai intrat următórele contribuirî:

a) Dela d-l *Elie Popovicî* paroch gr. or. în Şebeşel **10 cor.**

b) Dela mai mulţî elevî ai clasei II gimn. prin d-l prof. D. Lupan **12 coróne 08 banî.**

c) *Pe lista nr. 251* (colectant d-l Nicolae Florescu proprietar în Ighiu) **cu totul 43 coróne**, şi anume: D-l Grigorie Mezei (Ighiu) *10 cor.* (anual), Fondul biser. gr. or. Ighiu 20 cor., Nicolae Florescu 10 cor., Iocan (?) Georgiu 1 cor., Sava Mitru 1 cor., Andronie Bucierzan 1 cor.

Priméscă marinimoşii donatorî cele mai vii mulţămite. — *Direcţiunea şcólelor.*

Procesiunea religiósă de Dumineca, făcută în Bucurescî spre a mulţumi cerului pentru frumósa recoltă, a fost măréţă. De diminéţă o viuă mişcare se vedé pe principalele strade ale Capitalei. Afară de mulţimea, care aşteptă sĕ sărute sfintele icóne ale Prea sfintei Fecióre erau numeróse şirurî de elevî şi eleve ale şcólelor.

La órele 8 Mitropolitul Primat, asistat de toţî Episcopii, de înaltul cler al Mitropoliei, şi de numĕroşî preoţî, începe serviciul divin, după terminarea căruia se forméză un cortegiŭ, care în frunte cu octogenarul Mitropolit plécă spre şosea.

In capul cortegiului se află elevii liceului Sf. Sava, apoi ai liceului Lazăr, ai liceului Clinciŭ şi Popa, ai institutului Schewitz, scóla de comerciŭ, gimnasul Şincai, liceul Mihaiŭ Vitézu, Cantemir, şcóla normală de învĕţătorî, scóla normală de institutorî, toţî cu drapele, corurile statului vin apoi preoţii bisericilor diferite purtând sfintele icóne în aur şi argint şi impodobite cu florî. Restul cortegiului e imens.

De abia se începe scoborîrea délului Mitropoliei, în sunetul clopotelor tuturor bisericelor, şi mulţimea rupe lanţul gendarmilor şi pătrunde în cortegiŭ, care a pornit la órele 9. Atâta mulţime înşiruită pe trotuare şi desfăşurată pe strade arareorî a vĕḑut Bucurescii.

La órele $10^1/_2$, cortegiul de abia a putut percurge drumul până la Palatul Regal. Pe tot parcursul, elevii şi elevele şcólelor au bătut pe trecĕtorî cu florî şi buchete, Mitropolitul Primat a primit în vêrful sfintei sale cârje o flóre aşa ḑisă de cartof, care a rĕmas fixată până la şosea.

Când cortegiul ajunge la Palatul Regal, toţî se uitau cum Regina şi Principesa Maria, la o ferêstră, şi Regele şi Principele Ferdinand, la altă ferêstră, priveau falnica şi piósa procesiune. Familia regală, fù salutată cu *Ura!*

Cu aceeaşî încetinélă, imposanta procesiune îşî ia drumul spre şosea. Gendarmî călărî, din distanţă în distanţă încep sĕ facă ordinea.

Pornind cu trăsurile pe Bulevardul Colţei, Regele, Principele Ferdinand şi drăgălaşul Principe Carol cu mare suită sosesc la rondul I la órele $11^1/_2$. Tot în acest timp sosesc acolo şi d-nii miniştri general Manu, C. Dissĕscu, I. Grădişteanu dimpreună cu mai mulţî înalţî funcţionarî şi notabilităţî.

Regele şi Principele Ferdinand aşteptă sosirea cortegiului, care nu întârḑie. Primul stég al liceului Sf. Sava apare. Elevii acestui liceu salută pe suveran şi pe Principele

Ferdinand cu strigăte de *ura*. Urméză apoi saluturile celorlalțĭ elevĭ ai liceelor, în ordinea în care i-am anunțat.

Sosind Mitropolitul Primat și înaltul cler, Regele se îndréptă spre chioscul destinat serviciului divin. Micul Principe Carol sărută mâna Mitropolitului Primat.

O nouă rugăciune se sĕvêrșesce în pavilionul rondului I, frumos îmbrăcat în verdéță și ramurĭ de tei. M. S. Regele ascultă sfânta rugăciune în genunchĭ.

După terminarea rugăciunilor ca Dumnedeu sĕ aibă grijă de țéră, precum a avut și până acum, publicul începe sĕ se împrăscie.

Regele, Principele Ferdinand, micul principe Carol, Mitropolitul Primat, miniștrii și înalții demnitarĭ ai Statului se depărtéză cu trăsurile. Procesiunea a luat sfêrșit la órele $12^1/_2$ din di.

Rĕsboiul din Africa sudică.

Pe di ce merge se apropie tot mai mult actul final din tragedia luptei pentru libertate și neatêrnare a Burilor.

Telegramele din urmă anunță, că guvernul din Transvaal vré sĕ pășéscă cu nouĕ condiții de pace si că se fac tóte pregătirile pentru a-se încheia ostilitățile. Eroicul popor al Burilor, care mai bine de 7 lunĭ a purtat o luptă inegală și care cu tótă puținătatea lui numerică a stors admirațiunea lumei prin fapte de eroism, — a obosit și el în acéstă luptă titanică și îșĭ vede acum cu ochii începutul sfîrșitului.

Statul Oranje nu mai póte fi mântuit; pe basa „dreptului“ de cucerire, Englesii vor pune mâna pe el, și décă lucrurile nu vor lua încurênd alt curs, ei vor întra și în Transvaal, ca sĕ-l supună și pe acesta.

In fața acestei colosale primejdii pe mulțĭ dintre Burĭ i-au cuprins frica și gândul de a-se pleca în fața destinului începe acum sĕ stăpânéscă chiar și sufletele acelor comandanțĭ eroi, carĭ luptaseră atât de neînfricațĭ împotriva dușmanului. Așa se dice, ca generalul *De Wett*, care a făcut atâtea supĕrărĭ Englesilor, s'ar fi decis a tracta cu *Roberts* despre capitularea lui sub anumite condițiunĭ.

Singur bĕtrânul *Krüger* a rĕmas până acuma neînfrânt. El a dat de scire generalissimului engles, că e gata a încheia pace pe lângă anumite condițiunĭ cinstite, carĭ însĕ de nu se vor împlini, *va arunca în aer minele dela Johannesburg* și pentru pagubele causate declină dela sine orĭ-ce rĕspundere. Cu mijlocul acesta, ultimul și cel mai desperat, voesce Krüger sĕ determine pe Englesĭ a nu subjuga total Transvaalul și a lăsa cât de cât Burilor libertatea de care s'au bucurat până acum. La minele dela Johannesburg sunt în cea mare parte interesate Europa și America. Se va vedé încurênd, décă aceste continente vor interveni pentru pace înainte de ce Krüger îșĭ va împlini promisiunea.

Étă acum telegramele din urmă:

Pretoria, 20 Maiu. Președintele *Krüger* a încunosciințat pe consulii strĕinĭ, că *Burii vor apĕra Johannesburg* și că nu ia rĕspunderea pentru pagubele eventuale în persóne și avere. Președintele a mai făcut cunoscut consulilor, că a oferit lui Roberts schimbarea prisonierilor

New-York, 20 Maiu. Din Lourenzo-Marqueze i-se anunță lui „New-York Herald“, că guvernul transvaalian a decis în 18 l. c. sĕ aviseze oficial pe lord Roberts, că doresce încheierea rĕsboiului și sĕ-i céră crutarea persónelor din Capland și Natal, carĭ luptă cu Burii. Décă Englesii nu vor primi aceste condițiunĭ, atuncĭ *minele din Johannesburg ror fi aruncate în aer și pustiite.*

Londra, 20 Maiŭ. *Buller* anunță din New-Castle: Generalul *Clery* s'a dus în Ingogo, ér generalul *Dundonald* în Laingsneck. Am ajuns aprópe ariergarda inimicului. Am prins câțĭ-va Burĭ și am luat ca pradă câte-va carĕ.

Washington, 20 Maiu. Misiunea bură a fost visitată adĭ de un numĕr mare de persóne. Primire oficială n'a fost. Misiunea speréză, că Lunĭ va primi audiență la președintele *Mac-Kinley*. Fischer crede, că credinționalele, ce le posedă, sunt suficiente pentru a mijloci bunele servicii ale guvernului american în favórea păcii. America e singura țéră, care póte sĕ mijlocéscă pacea.

Mĕsurĭ în contra beuturilor spirtuóse.

In Francia 42,000 de societățĭ lucréză pentru stirpirea beției. Președinte al societăților este generalul Galiéni, guvernorul din Madagascar. La stăruința acestuia ministrul de rĕsboiŭ al Franciei a oprit a-se vinde în cantinele casarmelor orĭ-ce bĕutură spirtuósă. Incă înainte de acéstă oprire generală, comandantul garnisónei Paris, Brugère, a dat ordinul, după care în cantine nu era permis a-se vinde rachiu înainte de dejun; apoi regimentul X de infanteriă fù cu totul oprit dela consumul de beuturĭ spirtuóse. Succesele dobêndite cu aceste încercărĭ au contribuit la întroducerea oprirei generale de a-se mai vinde orĭ-ce fel de beuturĭ spirtuóse prin cantine.

Resultatele acestor mĕsurĭ nu pot sĕ laude îndeajuns corpul oficeresc, care a premers cu esemplul. Ostașii s'au obicĭnuit curênd cu noul metod de traiŭ, în loc de rachiŭ iau bere, ciocoladă, dér mai cu sémă lapte și vin cald.

Asemenea mĕsurĭ radicale s'au luat nu numai în Francia, ci și în Belgia încă la 1886, când generalul Pontus, ministrul de rĕsboiŭ de-atuncĭ, a interdis a-se vinde rachiu în cantine; cantinele armatei englese încă din 1840 nu vênd rachiu; de-asemenea a făcut și președintele Grant în Statele-Unite. In Elveția încă în 10 Martie 1896 s'a dat ordin oficerilor, ca sĕ goléscă ploscile acelor ostașĭ, în carĭ află rachiu.

In cantinele casarmelor armatei *române* de-asemenea e interdis rachiul. In Rusia numai în anul acesta a dat și archiducele Vladimir, comandantul orașului St.-Petersburg, o asemenea poruncă.

Fiind-că e vorba de cantine, vom adauge încă, că în Francia s'au organisat cantinele în 1830. La început au căpĕtat dreptul de-a vinde mâncare și beutură ostașilor spălătoresele regimentului; în 1875 cei ce țineau cantine au fost însărcinațĭ și cu provederea deplină cu mâncare a subofícerilor, astfel pe încetul cantinele au devenit în urmă adevĕrate cârciume, ai căror antreprenorĭ mai întot-déuna au ajuns sĕ-șĭ pótă cumpăra case proprii.

Convocărĭ.

Reuniunea învĕțătorésca gr. cat. „*Mariana*“, despărțĕmêntul II, îșĭ va ținé adunarea generală ordinară la *3 Iunie st. n. a. c.* în localitatea școlei confes. gr. cat. din comunitatea Maieru, la care invită cu tótă stima a lua parte atât D-nii membrii, cât și on. public interesat de causa instrucțiunei publice.

Programa: 1. Membrii reuniunei la 8 óre a. m. va asistă în corpore la serviciul divin din biserică. 2. Deschiderea ședinței prin președinte. 3. Apelul nominal. 4. Esmiterea comisiunilor: a) critisătóre, b) pentru înscrierea de membrii noi, c) pentru verificarea protocolului. 5. Ținerea a lor trei prelegerĭ practice de câte $1/_2$ óră: a) în clasa I din învĕțămêntul intuitiv Prunul. b) In clasa II secț. III-a din Gramatică: Verbul cu persónele și timpurile principale. c) In clasa III secț. I—II din Istoria patriei: St. Ladislau și prima espedițiune cruciată.

Prelegerile practice se vor ținé prin învĕțătorii claselor respective.

6. Cetirea disertațiunilor anunțate presidiului. 7. Raportul comisiunilor esmise sub p. 4. lit: a b și c. 8. Pertractarea propunerilor insinuate Presidiului. 9. Statorirea locului și timpului pentru adunarea viitóre. 10. Restaurarea biroului reuniunei filiale. 11. Inchiderea ședinței.

Dela Presidiul Reuniunei învĕț. gr. cat. „Mariana“ desp. II.

Rodna-veche, în 15 Maiŭ 1900.

Silvestru Mureșian, președinte, învĕț. gr. cat. *Nicolau Mureșian*, notar, înv.

Deóre-ce *societatea română de diletanțĭ* „*Progresul*“, din cause neprevĕdute nu și-a putut ținé adunarea generală convocată pe 13 Maiŭ 1900. — prin acésta sĕ provócă din nou adunarea generală pe 3 Iunie st. n. 1900, la care sunt poftițĭ a lua parte toțĭ membrii, precum și alți binevoitorĭ ai acestei corporațiunĭ.

Obiectele: 1. Deschiderea ședinței și încassarea taxelor. 2. Constatarea membrilor presențĭ îndreptățițĭ la vot. 3. Alegerea comisiunilor. 4. Raportul și rațiocinul comitetului. 5. Censurarea raportului și a rațiociniului. 6. Propunerĭ diverse. 7. Constituirea pe un nou period pe trei anĭ. 8. Inchiderea ședinței.

Făgăraș, 20 Maiŭ 1900.

Dr. Ion Turcu, pres. *Ion Berescu*, secretar.

Literatură.

„*Familia*“, organ beletristic-literar cu ilustrațiunĭ din Oradea-mare. Anul XXXVI. Redactor: Iosif *Vulcan*. Nr. 19 dela 7 (20) Maiŭ conține: Carmen Sylva: Iehovah (urmare); Iubita lui Iancu, de Simin; Cântec din bĕtrânĭ, de Ios. Stanca; De dincolo de mormênt, de N. Rădulescu-Niger; Credințe poporale despre ursitorĭ, adunate din Bihor de Christian N. Țapu; Moravurĭ de sb. (Lipova); Literatură; Teatru; Musică; Biserică și școlă; Ce e nou. Sub rubricele din urmă se cuprind mai multe scirĭ și variațiunĭ. In text se află și ilustrațiunĭ. Abonamentul: pe an 16 cor., pe $1/_2$ an 8 cor., pe 3 lunĭ 4 cor. Pentru România 20 lei anual.

*

„*Moda Ilustrată*“ aduce în numĕrul sĕu ultim pe lângă multe și variate ilustrațiunĭ de modă, un tipar gratuit, care represintă de astă-dată o jupă în cute, fórte practică și care probabil, că va avé o durată mai îndelungată în modă.

*

A apărut în Paris în „Biblioteca Istoriei Contimporane“ a editorului Felix Alcan ***Histoire dela Roumanie contemporaine*** par *Frédéric Damé*. — Divisions de l'ouvrage: I. Le Protectorat (1822—1856). II. L'Union (1856—1866). — III. Le Prince étranger (1866—1876). IV. L'indépendance (1876—1881). — V. Le Royaume de Roumanie (1881—1900). — Prețul 7 francĭ. Se vinde în Bucurescĭ, la *Socec et. Cie*, 21. Calea Victoriei.

VARIETATE.

O profetésă. Din Paris se scrie următórele: Renumita gîcitóre din palmă, d-na de *Thebes*, care s'a reîntors dilele acestea din Roma, unde a fost chemată de părechia regală italiană, atrage érășĭ atențiunea generală. Dama acésta, o nepótă a tînĕrului Alexandru Dumas, este cea mai renumită în Paris, ea profețesce ómenilor din palmă trecutul și viitorul. Când principii strĕinĭ, marii ducĭ rusescĭ și membrii claselor înalte englese merg la Paris, ei nicĭ când nu întârdie a-se abate și pe la dênsa. Dela o persónă înaltă, care avù ocasiune dilele aceste sĕ cerceteze pe dama acésta interesantă, se dau următórele împărtășirĭ:

Profetésa are o locuință elegantă în Avenue Wagram Nr. 29, aranjată cu cele mai mitice lucrurĭ. Visitatorii întră întâiŭ într'un salon, apoi în cabinetul de consultație. In salon pe tóte mobilele se află mânĭ îmbrăcate în gips, séu de gips și poleite cu bronz, mânĭ mai micĭ, fine și delicate și mai marĭ bădărănóse. Sub un clopot de sticlă am vĕdut modelul mânilor lui Alexandru Dumas, tînĕrul; pe o masă stetea mâna mare a lui Alexandru Dumas, bĕtrânul, cu nisce degete fórte ascuțite, și o mână mică și fină, cea a mamei lui Dumas.

— „Asta, îmĭ dise d-na Thebes, este mâna fetei unui îngrijitor de casă, bețiv, din causa căruia fata a părăsit casa părintéscă. Vedĭ cât e de gingașă, plină și frumósă acéstă mână, și cum se încrucișéză liniile ei. Ea însémnă fantasiă, puterea imaginațiunii, idealism. Și în adevĕr acéstă fiică a îngrijitorului a murit, ca principesă“.

In cabinetul de consultație totul e un mister. Perdelele sunt trase; pe o masă de lângă pĕrete arde o lampă duplă și zarea luminii aruncă pe covorul roșu de peluche o lumină intensivă. Sub acéstă lampă multe mânĭ delicate au fost puse esaminării profetesei.

In acéstă odaie, d'un parfum propriu, șéde d-na Thebes cu ochii sĕi marĭ scrutătorĭ într'un scaun cu brățare, îmbrăcată în negru, cu mănușĭ lungĭ svediene, apărând aevea ca ceva sibyllic. Ea îmĭ spuse, că cele mai multe femei, carĭ o cercetéză, o întrébă de sórtea copiilor lor, séu de eventuala vĕduviă, unele și de necredința bărbaților; cei mai mulțĭ bărbațĭ întrébă, că ce succes vor ave în afacerile întreprinse; tinerii despre viitorul lor, artiștii aprópe fiă-care întrébă, că vor deveni ei renumițĭ? De un timp încóce, dise dómna Thebes, la cei mai mulțĭ tinerĭ între 20—30 anĭ se arată nisce semne despre un rĕsboiŭ amenințător; aceste semne se observă nu numai pe palmele Francesilor, ci și la individĭ de alte naționalitățĭ, de unde se conchide la un rĕsboiŭ mare general. D-na Thebes mĭ-a mai povestit și alte multe lucrurĭ, pe carĭ însĕ nu le pot comunica aicĭ.

ULTIME SCIRI.

Londra, 21 Maiŭ. După informația lui „Daily Express“, la adresa lui Salisbury a sosit o telegramă dela președintele *Krüger*, în care acesta face propunerĭ de pace.

Londra, 21 Maiŭ. Din Kroonstad se vestesce, că comandantul *De Wett* a oferit lordului Roberts capitularea lui, décă cei 1000 de ómenĭ, pé carĭ îi conduce, vor fi lăsațĭ sĕ mérgă în pace la ale lor. Lord Roberts a rĕspuns cerênd *capitulare necondiționată.*

— Cu data de erĭ lord Roberts anunță, că *n'a căpĕtat încă raport oficial despre liberarea Mafekingului.*

Lorenzo-Marqueze, 21 Maiŭ. In 17 l. c. Englesii au prins tóte forțele bure din jur de Mafeking. In aceeașĭ di Englesii au ocupat Klerksdorp.

DIVERSE.

Două scaune lordului. Foi englese istorisesc următorul cas amusant, ce s'a petrecut dilele trecute cu un bărbat de stat engles, surcelul unei vechĭ familii nobile din Anglia. Lordul avea o afacere la unul din prelații londonesĭ, la care se și anunțase înainte. Cu tóte-că visita era anunțată, lordul a trebuit sĕ aștepte mult timp până-ce a putut sĕ întră.

— Poftesce și ocupă loc, dise prelatul. Caută-țĭ un scaun.... și prelatul cetì mai departe o scrisóre.

Lordul aștepta cât aștepta, dér la urmă pierdêndu-șĭ răbdarea dise:

— Așa se vede, că prea sfinția ta nu scie, că eu sunt lordul X....

— Cum așa? Atuncĭ poftesce și-țĭ caută două scaune! rĕspunse prelatul cetind mai departe scrisórea.

Albine purtătóre de scrisorĭ. De cât-va timp un Engles crescĕtor de albine, se încércă a-șĭ deprinde albinele cu dusul scrisorilor; el vré sĕ înlocuéscă porumbeii călĕtorĭ prin albine călĕtóre. De fapt albinele au înțelegerea de-a se sci îndrepta în drum, într'un grad înalt, înțelegere prin care se disting porumbeii călĕtorĭ. Precum e sciut, albinele pot sĕ-șĭ găséscă drumul spre stup după depărtărĭ marĭ. Nimic mai simplu, așa crede Englesul nostru, decât sĕ-i atêrnĭ o scrisóre microfotografiată și apoi s'o lașĭ sĕ sbóre spre casă. Biuroul technic de patentă a lui Richard Lüders din Gölitz observă în privința acésta: Cea mai sigură va fi posta acésta, cu cât porumbeii călĕtorĭ în drumul lor pot fórte iute ajunge în mânile dușmanilor séu sĕ fie prinșĭ de păsĕrĭ răpitóre, în timp ce mititica albină ajunge la o țintă îndepărtată, nevĕdută și neîmpedecată.

Testamentul unei americane. Étă de sigur un ce fórte interesant: Avênd o grózá teribilă de a nu fi înmormêntată de vie, americana în cestiune a pus în contract următórea clausă: „Inainte ca corpul meu sĕ fie înmormêntat, cer a se face autopsia, sĕ se scótă inima și crierul, séu de nu sĕ se tragă câte două glónțe în inimă și crier, cer prietinului care se va afla lângă patul meu sĕ-mĭ facă acest serviciu în momentul când voi muri“.

Dela „Tipografia A. Mureşianu" din Braşov, se pot procura următórele cărţĭ:

O carte valorósă, scrisă de d-l *Ioan Popea*, profesor la şcólele române din Braşov. Cartea este întitulată: „*Caractere morale*, esemple şi sentinţe culese din istoriile şi literaturile popórelor vechĭ şi moderne". Acéstă carte, atât prin esteriorul sĕu elegant, cât şi prin cuprinsul sĕu bogat, de aprópe 400 pagine, este o adevĕrată podóbă în literatura nóstră. Atragem asupra ei atenţiunea tuturor Românilor iubitorĭ de carte; în ea cetitorul va găsi o comóră nespus de preţiósă de învĕţăturĭ, de mângăierĭ, de însufleţirĭ spre tot ce e moral, nobil şi frumos. Preţul 1 fl. 25 cr. (cu posta 1 fl. 35.) Pentru România 3 Lei, la care este a se adauge şi portul postal. — Se află de vêndare la Tipografia „A. Mureşianu", la librăria N. I. Ciurcu şi la librăria H. Zeidner în Braşov.

*

Din „*Istoria legii nouĕ*", valorósa scriere a d-lui canonic din Blaşiŭ *Dr. Victor Szmigelski*, au apărut în Tipografia Seminariului archidiecesan din Blaşiŭ ambele tomurĭ. *Tomul I* tractézā *Tinereţele lui Isus* şi *Isus ca profet*. Partea întâiŭ începe cu „Ḑilele lui Irod", apoi „originea, pruncia şi logodirea Mariei", „Prevestirea nascerei Inainte mergĕtorului"; „Buna vestire"; „Nascerea Inainte mergĕtorului" etc. etc.—In partea a doua se află următórele capitole principale: „Dela începutul activităţii publice a lui Isus până la sĕrbătórea cea dintâiŭ a Pascilor"; „Dela cea dintâiu până la a doua sĕrbătóre a Pascilor"; „Dela a doua până la a treia sĕrbătóre a Pascilor"; „Dela a treia până la a patra sĕrbătóre a Pascilor". — *Tomul II* e împărţit în următórele 6 părţĭ: „Cina cea de Taină"; „Testamentul lui Mesia"; „Getsemani"; „Osândirea lui Isus"; „Calea Crucii" şi „Golgotha", fiind fie-care parte împărţită în numeroşĭ paragrafĭ. Opul are format mare; tomul I conţine 400 pag. şi costă 2 fl. (pentru România 4 lei 40 b.), ér tom II 320 pag. şi costă 1 fl. 70 cr. (porto câte 10 cr. de fiă-care tom; e recomandabil a se adauge încă 10 cr. pentru recomandare.) Acest op, bine scris, într'o limbă plăcută şi uşóră, este o adevĕrată podóbă pentru literatura nóstră bisericéscă şi e de valóre nepeţuită nu numai pentru cler, ci pentru toţĭ bărbaţii iubitorĭ de sciinţă şi pe lângă aceea, mai e şi fórte eftin în asĕmĕnare cu mărimea. — Se póte procura şi dela Tipografia „*A. Mureşianu*", Braşov.

Scrierĭ economice.

Tot dela Tipografia „A. Mureşianu" se mai pot procura şi esemplare din *partea I* a Manualului: **Agrologia** séu „Agricultura generală", 524 pag. à 5 cor., (cu posta rec. 5 cor. 50 banĭ) — şi partea II, „**Fitotechnia**" séu cultura specială a plantelor cu 611 pag. şi 202 figurĭ. Preţul 8 (cor., cu posta rec. 8 cor. 50 banĭ).

Pentru economii de vite este de nepreţuit folos marele şi valorosul op **Zootechnia** séu cultura generală şi specială a vitelor, de *Dr. George Maior*, profesor de agricultură la şcóla superióră din Bucurescĭ (Herĕstrĕu). Deşi am anunţat încă de astătómnă apariţiunea acestui preţios op, el n'a străbătut până acum în părţile de dincóce de Carpaţĭ. Adĭ însĕ se găsesce în deposit la Tipografia „A. Mureşanu" în Braşov şi se póte trimite imediat orĭ cui îl cere. „*Zootechnia*" este partea a treia din „*Manual de agricultură*" al d-lui Maior, care a fost atât de călduros apreţiat din partea întregei presse române şi premiat şi din partea Academiei Române. „Zootechnia" cuprinde *779 pag. format mare 4⁰* cu 225 figurĭ şi costă 8 coróne (cu posta recomandat 8 cor. 50 banĭ). Recomandăm economilor noştri de vite acéstă bogată scriere, până adĭ singură în felul sĕu în literatura română.

„Cartea Plugarilor" séu povestirĭ economice despre grădinărit, economia câmpului, crescerea vitelor" etc. scrisă de *Ioan Georgescu*. Tractézā despre legumărit, gunoiŭ, lucrarea pământului, sĕmĕnăturĭ, vierit, pădurit, crescerea cailor, vitelor, galiţelor etc. Un esemplar de 90 pag. costă 25 cr. (plus 3 cr. porto). Acéstă carte a eşit numai acum de sub tipar.

„Stupăritul", întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începĕtorĭ şi pentru toţĭ iubitorii de acest ram al economiei, de *Constantin Dimian*, preot în Breţcu. O carte de 154 pag. format mare 8⁰. Preţul 80 cr. (cu posta 85 cr.)

Insoţirile de credit împreunate cu însoţirĭ de consum, de vêndare, de viierĭ, de lăptarĭ etc. Indreptare practică pentru înfiinţarea şi conducerea de astfel de însoţirĭ, de F. W. Raiffeinssen. *Ediţiunea a V-a.* Trad. de *Dr. A. Brote.* Editura Reuniunei rom. de agricultură din comit. Sibiiului. Conţine 227 pag. şi costă 80 cr. (Cu posta 90 cr).

*Cele mai de lipsă cunoscinţe despre **Legea veterinară*** — o carte fórte necesară pentru economii de vite. Editura Reuniunei române de agricultură din comitatul Sibiiului. Conţine 134 pag. format mare şi costă numai 30 cr. (cu posta 35 cr).

Cartea stuparilor sătenĭ de Romul *Simu.* Cu mai multe ilustraţiunĭ în text. Editura Reuniunei române de agricultură din comitatul Sibiiului. Preţul 40 cr. trimis francat.

Grădina de legume, de *Ioan F. Negruţiu*, profesor în Blaşiŭ. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruţiu e de cel mai mare folos practic şi, pe cât scim, în literatura nóstră de dincóce e singura scriere mai bună în acéstă materiă. Costă 25 cr. (plus 3 cr. porto).

Vivia, séu Biserica din Cartagine, naraţiune istorică, tradusă din italienesce de *Dr. Iuliu Dragoş*, preot şi profesor. Se vinde cu preţul redus dela 1 fl. la 70 cr. (plus 5 cr. porto.)

„Preotul din Noienĭ", naraţiune istorică din veacul nostru, scrisă de *Arghirobarbu.* Acéstă interesantă naraţiune privesce evenimente din 1848—49. Preţul 10 cr. (plus 2 cr. porto.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 21 Maiu 1900.

Renta ung. de aur 4%	116.15
Renta de coróne ung. 4%	91.40
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	120.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	99.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.25
Bonurĭ rurale ungare 4%	91.70
Bonurĭ rurale croate-slavone	92.50
Impr. ung. cu premii	159.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	138.25
Renta de argint austr.	97.65
Renta de hârtie austr.	97.25
Renta de aur austr.	116.—
Losurĭ din 1860.	134.50
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	17.75
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	728.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	723.75
Napoleondorĭ	19.27
Mărcĭ imperiale	118.25
London vista	242.42½
Paris vista	96.27½
Rente de coróne austr. 4%	96.75
Note italiene	90.45

Cursul pieţei Braşov.

Din 22 Maiu 1900.

Bancnota rom.	Cump.	19.02	Vênd.	19.06
Argint român.	Cump.	18.80	Vênd.	18.90
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.20	Vênd.	19.28
Galbenĭ	Cump.	11.30	Vênd.	11.40
Ruble Rusescĭ	Cump.	127.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.50	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.70	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	Vênd.	101.—

Sz. 267—1900.
bvégrh.

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102 §-sa értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a zernesti kir. járásbiróság 1899 évi Ip. 628/3 számu végzése következtében Dr. Leményi Jenő brassói ügyvéd által képviselt Grozea Miklós ó-tohāni lakos javára Popa Att. Niculae és társai ó tohāni lakósok ellen 100 korona s jár. erejéig 1900 évi április hó 26-án foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 1086 koronára becsült következő ingoságok u. m.: bivalyok, ökrők, széna, házi butorok stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zernesti kir. járásbiróság 1900. évi V. 69/2. számu végzése folytán 100 kor. — fil. tőkekövetelés, ennek 1898. évi Október hó 3-ik napjától járó 8% kamatai és eddig összesen 104 kor. 10 filérben biróilag már megállapitott költségek erejéig O-Tohánban Csismás Nicolae és Muscan I. George házában leendő eszközlésére **1900. évi Junius hó I-sö napjának délelőtt II órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. § sa értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingoságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §. értelmében ezek jávára is elrendeltetik.

Kelt Zernesten, 1900 évi Május hó 17-ik napján.

Huszár Vilmos
kir. birósági végrehajtó.

969.1—1

730 és **744**—1900.
tlkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint tlknyvi hatóság, közhirré teszi, hogy az „Albina" takarék és hitel intézet brassói fioktelepe és Enescu Josif végrehajtatónak Balca Bucur Juon és neje végrehajtást szenvedők elleni 550 frt. és 230 frt. tőke-követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a zernesti kir. járásbiróság) területén lévő Szohodol község határán fekvő a szohodoli 51. számu tjkvben A † a. 264, 265, 266, 267, 270/1, 272/3, 263/1 hrsz. egész ingatlanra 1028 koronában, az A † a. 268, 269 hrsz. egész ingatlanra 50 koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte, és pedig a 268, 269 hrsz. ingatlanokra csupán Enescu Josif végrehajtató érdekében ugy, hogy ha nevezett az árveréstől bármi okból elállana, az árverésen ezen ingatlanok kivételével, csupán a 264, 265, 266, 267, 270/1, 272/3 és 263/1 hrsz. ingatlanok bocsáttatnak árverés alá és hogy a fennebb megjelölt ingatlanokra az **1900. évi junius hó 2-ik napján d. e. 9 órakor** Szohodol község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Brassó, 1900 évi február hó 17-én.

A kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság.

Dr. GRÜNFELD,
egyesbiró.

970.1—1

Plecarea şi sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov.

Valabil din 1 Maiŭ st. n. 1900.

Plecarea trenurilor din Braşov

Dela Braşov la Budapesta:

I. Trenul mixt la óra 5·8 min. dimin.
II. Tr. accel. (peste Cluşiu) la ó. 2·45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 7·48 min. séra.
IV. Tr. acc. la óra 10·26 min. séra. (Arad)

Dela Braşov la Bucurescĭ:

I. Trenul de persóne la óra 3·55 m. dim.
II. Trenul mixt la órele 11 a. m.
III. Trenul accel. la óra 2·19 min. p. m. (ce vine pe la Cluşiu).
IV. Tr. acc. la óra 5·14 m. dim. (dela Arad).

Dela Braşov la Kezdi Oşorheiu:

I. Trenul de pers. la óra 5·19 min. dim. (are legătură cu Tuşnad, Ciuc-Szereda, la óra 3·20 min. nóptea.
II. Trenul mixt la óra 8·50 min. a. m.
III. Trenul de pers. la óra 3·15 m. p. m. (are legătură cu linia Tuşnad-Ciuc-Szereda).

Dela Braşov la Zĕrnescĭ (gar. Bartolomeiu).

I. Trenul mixt la óra 9·2 min. a. m.
II. Trenul mixt la óra 5·26 min. p. m.
III. Tr. mixt, la óra 9·30 min. séra.

Dela Braşov la Ciuc-Gyimes:

I. Trenul de pers. la óra 5·19 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 8·50 min. a. m.
III. Trenul de pers. la óra 3·15 min. p. m.

Sosirea trenurilor în Braşov:

Dela Budapesta la Braşov:

I. Tr. acc. peste Arad la óra 5·7 m. dim.
II. Trenul de persóne la óra 8 dim.
III. Tr. accel. peste Cluşiŭ la ó. 2·9 m. p. m.
IV. Trenul mixt la óra 10·25 min. séra.

Dela Bucurescĭ la Braşov:

I. Trenul mixt, la óra 6.58 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal).
II. Trenul accel. la óra 2·18 min. p. m.
III. Trenul mixt, la óra 9·27 min. p. m. (din Maiu 15 — 15 Sept.)
IV. Trenul acelerat, la óra 10·14 m. séra.
V. Tren de pers. la óra 2.10 min. p. m. (din 1 Iulie, Joia şi în tóte sĕrbătorile).

Dela Kezdi-Oşorheiu la Braşov:

I. Trenul de persóne la óra 8·25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgĭ, Ciuc-Sereda şi Ciuc-Gyimes).
II. Trenul de pers. la óra 1·51 m. p. m.
III. Trenul mixt, la óra 6·48 m. séra (are legătură cu Ciuc-Sereda).
IV. Tr. mixt, la óra 10·4 m. séra (dela Sf. George, în Iul. 1 15 Sept. în tóte sĕrbătorile).

Dela Zĕrnescĭ la Braşov (gar. Bartolomeiu).

I. Trenul mixt la óra 7·2 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 1·12 min. p. m.
III. Tr. mixt la óra 8·18 min. séra.

Dela Ciuc-Ghimes la Braşov:

I. Trenul de pers. la óra 8·25 m. dim.
III. Trenul de pers. la óra 1·51 m. p. m.
III. Trenul mixt la óra 6·48 min. séra
V. Tr. mixt la óra 10·04 min. séra. (din Palanca dela Iul. 1 — 15 Sept în tóte sĕrbătorile).